

*Lapsensa menettäneille
perheille*

Lämmin osanotto menetyksenne johdosta.

Tieto lapsen menettämisestä koskettaa syvästi koko perhettä. Siihen liittyy paljon erilaisia tunteita. Nämä tunteet ovat osa surutyötä ja auttavat sen läpikäymisessä.

Tästä oppaasta saatte tietoa lapsen kuolemaan liittyvistä käytännön järjestelyistä sekä tukimuodoista surutyöhön liittyen.

KÄYTÄNNÖN TIETOA

Teillä on mahdollisuus nähdä menehtynyt lapsenne sairaalassa. Lapsesta voidaan ottaa muistoksi valokuvia, hiuskiehkura ja käden- tai jalanjälki voidaan painaa kortille.

Halutessanne teillä voi olla sairaalassa mukana tukihenkilö tai läheinen.

Hautaus

Vanhemmat huolehtivat hautausjärjestelyistä lapsensa kuoleman jälkeen.

Vanhempien tulee huolehtia myös kuolleena syntyneen tai pian syntymän jälkeen kuolleen lapsensa hautauksesta, mikäli raskaus on kestänyt 22 viikkoa, tai lapsen paino on vähintään 500 g.

Hautaustoimistot palvelevat monin tavoin hautauksen järjestelyissä. Hautaustoimistoista saa apua esim. vainajan kuljetukseen, arkun ja tuhkauurnan hankkimiseen, hautajaisjärjestelyihin sekä perunkirjoituksen tekemiseen. Hautaustoimistojen palvelut ovat maksullisia. Hautajaisten järjestämiseen on mahdollista saada apua myös uskonnollisista yhteisöistä.

Jotta lapsen voi haudata, tarvitaan hautauslupa. Hautauslupan kirjoittaa lasta viimeisimpänä hoitanut lääkäri. Hautajaisiin liittyviä asioita voi alkaa järjestämään hautaustoimiston kanssa, vaikka hautauslupaa ei vielä ole. "Lupa hautaamiseen" -lomake annetaan omaisille tai muulle hautaamisesta

huolehtivalle (kuten hautaustoimistolle) kuolinpaikan mukaan joko sairaalan osastolta tai poliklinikalta. Hautaustoimistot huolehtivat usein hautausluvan hankkimisesta ja sen toimittamisesta eteenpäin tarvittaville tahoille.

Kuolemansyyn selvittäminen

Lapsen kuolinsyyn tutkimukseen tarvitaan aina vanhempien lupa. Kuolemansyyn selvittämiseksi tehdään tarvittaessa joko lääketieteellinen tai oikeuslääketieteellinen ruumiinavaus.

Lapsen noutaminen

Lapsen ruumiin voi noutaa Sairaala Novan kappelista arkisin klo 8.00-14.00. Noutoa varten varataan **aina** etukäteen aika p. 014 269 1453. Kappeliin on oma sisäänkäynti Kukkumäentien puolelta.

Lasta noudettaessa vanhemmilla on mahdollisuus hyvästellä lapsensa. Myös sisarukset ja isovanhemmat voivat olla mukana. Mikäli vanhemmat toivovat, voidaan lapsi pukea omiin vaatteisiin. Arkkuun voidaan myös jättää lapselle esim. lelu tai sisarusten tervehdys. Noutamisen yhteydessä voidaan pitää muistohetki tai lapsi siunata sairaalan kappelissa. Tästä tulee sopia hyvissä ajoin etukäteen sairaalapastorin kanssa. Lapsen kuljetus sovitulle hautausmaalle hoidetaan yleensä omalla autolla. Hautaustoimistot voivat olla myös apuna lapsen noutoon liittyvissä käytännön järjestelyissä.

Kuolintodistus

Kuolintodistuksen kirjoittaa joko vainajaa hoitanut lääkäri tai kuolemansyyselvityksen tehnyt lääkäri. Vanhemmat voivat halutessaan saada kopion kuolintodistuksesta lasta hoitaneesta yksiköstä. Omaiset tarvitsevat kuolintodistusta yleensä vain mahdollisten vakuutusasioiden hoitoon. Alle 28 vrk:n iässä tai kuolleenä syntyneiden osalta kuolintodistus toimitetaan Oikeuslääkäriin toimistoon, jonka alueella äidillä oli kotikunta lapsen kuollessa tai kuolleenä syntyessä. Oikeuslääkäriin toimisto lähettää todistuksen edelleen Tilastokeskukseen. Mikäli vanhemmat tarvitsevat myöhemmin kuolintodistuksesta kuolinsyyllä varustettuja lisäkappaleita, voi niitä tilata kirjallisesti (ilmoitettua hyväksyttävää tarkoitusta varten) osoitteella:

Tilastokeskus, kuolemansyytilasto, PV 4V, 00022 Tilastokeskus.

Kuolleenä syntyneistä tehdään sairaalasta ilmoitus myös Kansaneläkelaitokselle.

Perunkirjoitus

Perunkirjoitus on tilaisuus, jossa laaditaan perukirja. Perukirjaan sisältyvät vainajan varat, velat, perilliset ja testamentin saajat. Perunkirjoitus pitää järjestää **kolmen kuukauden kuluessa** kuolemasta.

Myös lapsen kuoleman jälkeen pitää laatia perukirja.

Perunkirjoituksen voi järjestää itse tai siinä voi käyttää asiantuntijan apua, joka yleensä on maksullista. Perunkirjoituksia tekevät esimerkiksi asianajaja lakiasiantoimistot, hautaustoimistot ja pankit.

SOSIAALITURVA

Vanhemman kannattaa olla yhteydessä Kelaan mahdollisimman pian lapsen menetyksen jälkeen, sillä Kelan tuet (esim. lapsilisä) peritään myöhemmin takaisin, jos niitä on maksettu lapsen kuolinkuukauden jälkeen.

Raskaus- ja vanhempainrahakaudet

Jos raskaus on kestänyt vähintään 154 päivää (22 raskausviikkoa) ja lapsi syntyy kuolleenä tai kuolee synnytyksessä tai pian sen jälkeen, lapsen synnyttänyt vanhempi voi saada raskaus- ja vanhempainrahaa yhtäjaksoisesti 105 arkipäivää. Edellytyksenä on, että vanhempi on pois töistä. Sairaala välittää tiedon potilaansa kuolemasta Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämään väestötietojärjestelmään, josta tieto siirtyy Kelaan.

Toinen vanhempi voi saada vanhempainrahaa enintään 24 arkipäivältä lapsen kuolemaa seuraavasta päivästä. Jos toinen vanhempi ei pysty heti jäämään pois työstä, voidaan vanhempainraha myöntää myöhemmästäkin ajankohdasta, mutta vain siihen saakka, kunnes lapsen kuolinpäivästä on

kulunut 24 arkipäivää. Lisää tietoa etuuksista löydät Kelan Internet -sivuilta tai voit olla suoraan yhteydessä Kelaan p. 020 692 206 (arkisin klo 9-16).

Äitiysavustus

Äitiysavustuksen voi anoa Kelalta, kun raskaus on kestänyt 154 päivää. Avustuksen suuruus on 210 euroa. Mahdollisesti jo saadun avaamattoman äitiysavustuspakkauden vaihtamista raha-avustukseksi voi tiedustella Kelan toimistosta.

KESKUSTELUAPU SURUTYÖHÖN

Vanhemmilla on mahdollisuus keskustella lapsen kuolemaan liittyvistä asioista lääkärin, kättilön, sosiaalityöntekijän, sairaalapastorin ja psykiatrisen sairaanhoitajan kanssa.

Keskusteluapua voi tiedustella omasta terveyskeskuksesta, seurakunnista ja Kriisikeskus Mobilesta p. 044 7888 470 (arkipäivisin ma-to klo 8-20 ja pe klo 8-17).

Akuuttia kriisiapua voi saada myös Keski-Suomen sosiaali- ja kriisipäivystyksestä (24/7) p. 014 266 0149.

Vertaistukea tarjoavat perheneuvolan ja seurakuntien järjestämät sururyhmät sekä Käpy ry (www.kapy.fi). Tukisoittopyynnön voi pyytää Käpy ry:ltä lähettämällä WhatsApp- tai tekstiviestin "TUKIPYYNTÖ" tukipuhelimen numeroon p. 045 325 9595. Yhteyttä Käpy ry:n voi ottaa myös sähköpostilla tuki@kapy.fi.

MUUTA ASIAA

Ajan kuluessa teillä voi herätä kysymyksiä lapsenne kuolemaan liittyen. Näissä kysymyksissä voitte olla yhteydessä lasta hoitaneeseen yksikköön.

Sairaalasta lähetetään noin kahden kuukauden kuluttua kutsu keskustelemaan lääkärin kanssa lapsen kuolinsyystä ja tulevaisuuden suunnitelmista. Synnytyksen jälkeen normaali jälkitarkastus on omassa neuvolassa.

TÄRKEITÄ PUHELINNUMEROITA

Sosiaalityöntekijä..... 014 269 1884

Sairaalapastori..... 050 522 2380

Sairaalan kappeli..... 014 269 1453

Synnytysvuodeosasto..... 014 269 1002

Synnytyssali..... 014 269 1404

*” Niin kuin aalto
uittaa aallon
yli valtameren
niin selviydymme
mekin toinen
toistamme tukien”*

Risto Rasa